

drugih vrst iger pri pridobivanju jezika oz. različnih dimenzij tujega jezika (npr. slovnice, razvijanje sporazumevalne zmožnosti, bralne zmožnosti) pri različnih ciljnih skupinah.

Predlog natančnejšega pojmovanja igre kot igre z jezikovnimi elementi je v didaktičnem diskurzu tako v nemškem kot v slovenskem jeziku nov, čas in praksa pa bosta pokazala, ali se bo termin tudi ustalil. Zaradi omejenega števila testirancev pa velja razširiti vzorec na osnovi natančnega in metodično dodelanega instrumentarija v empiričnem delu.

Znanstvena monografija Brigitte Kacjan nedvomno vnaša red v nestrukturiranost izkušenj in domnev v zvezi z uporabnostjo in utemeljenostjo igre pri didaktiki tujega jezika – nemščine. Nedvomno so ugotovitve aktualne tudi za druge didaktike tujih jezikov. Bogat didaktični del pripravljenih in preizkušenih delovnih listov v prilogah bo zagotovo našel svoj neposredni odmev v praksi učenja in poučevanja nemščine. Zlasti pa velja izkoristiti monografijo kot vir plodne diskusije za pripravo učnih načrtov in uspešnejših didaktičnih konceptov poučevanja in učenja tujega jezika za mlade in mlajše odrasle.

Saša Jazbec

Univerza v Mariboru
sasa.jazbec@uni-mb.si

DRAGICA HARAMIJA: SEDEM PISAV, OPUSI SEDMIH SLOVENSkih MLADINSKIH PISATELJEV. Maribor: Mariborska knjižnica (revija Otrok in knjiga), Pedagoška fakulteta UM, 2009, 190 str.

Avtorica Dragica Haramija je v znanstveni monografiji *Sedem pisav* predstavila prozne opuse sedmih slovenskih ustvarjalcev. Metoda njenega dela je zelo konsistentna, saj vse opuse obravnava po enotnem interpretativnem modelu: uvodnemu delu, ki avtorja umešča v temeljne vsebinsko-slogovne poteze sodobne slovenske (predvsem mladinske) književnosti, sledi izčrpna bio- in bibliografska predstavitev avtorja, podrobna analiza vseh relevantnih besedil ter sklepna oznaka, ki povzema in pogosto tudi aktualizira sporočilnost oz. povednost besedil. Posebna odlika tovrstnega pristopa so bogate opombe, ki bralca usmerjajo k dodatnim virom, te tudi kritično komentirajo, vrednotijo in primerjajo; vsakemu poglavju sledi tudi izčrpna in pregledna literatura.

Skupni model obravnave avtorjev pa ne prezre posebnosti posameznih avtorjev, saj se vsaka od sedmih analiz »pisav« osredotoča na prepoznavne in določujoče značilnosti avtorja kot enkratnega ustvarjalca. Tako v poglavju o Svetlani Makarovič avtorica uvodoma ustvarjalko poveže s tematskimi razsežnostmi njenih del za odrasle (tudi z obsežnimi opombnimi navezavami), temu pa sledi zelo zanimiva razprava o opredelitvi sodobne oz. klasične avtorske pravlјice, ki bralca usmerja v kritično presojanje virov za poimenovanja in pojmovanja te književne vrste. Osrednji del poglavja je razvrstitev in razlaga pravlјic na podlagi osrednje književne osebe (živali, nebesna telesa, otrok, mitološka bitja, oživiljeni predmet ali rastlina), če-

mur sledi prikaz sporočilnosti dveh fantastičnih pripovedi in dveh mladinskih romanov ter sklep, v katerem je vzpostavljena povezava z likovno govorico ilustracij ter ovrednotena nagovornost pravljičnice za sodobnega otroka. Poglavje o Marku Kravosu izhaja iz izročilnosti kot pomembne snovne prvine v avtorjevih književnih besedilih (zanimive so navezave na *mitsko*), kar se povezuje predvsem s podrobno analizo sodobnih in klasičnih umetnih pravljič ter tudi kratkih zgodb – v sklepu avtorica posebej poudari pomen otroškega zornega kota. Analiza mladinske pripovedi Slavka Pregla je izpeljana na podlagi dveh bistvenih prvin v avtorjevih besedilih, tj. glede na bralca (in njegov doživljajski svet) ter humor, ki v Preglovih besedilih prevladuje; poglavje prikazuje značilnosti kratke in daljše proze, ter informativne literature – celovit vpogled v avtorjevo delo zaokroža zaključni del, v katerem je povzeta prepoznavna tematika, izbira pripovedovalca, podoba književnih oseb ter komika. O mladinski prozi Dese Muck piše avtorica po razvrstitvi del v več kategorij (realistične pripovedi, realistični romani, fantastična proza), kjer poleg analize vsebine opozarja tudi na različne možnosti interpretacije del (npr. z medbesedilnostjo oz. gotiskim romanom); obravnava se sklone s prikazom literarno-informativne literature ter sklepom, v katerem so povzete osrednje poteze dela Dese Muck: deklisli literarni lik, inovativni preplet informativnosti in domišljijivosti, realistična upodobitev mlajšega otroka. Obravnava otroške književnosti Lile Prap združuje predstavitev njenega likovnega in literarnega ustvarjanja; v nadaljevanju je predstavljena njena kratka proza (zanimiva je analiza slogovnih posebnosti besedil), poezija in informativna literatura. V sklepu so ovrednoteni notranja

strukturna prepletenost likovnega in besednega jezika slikanice (na podlagi sodobne strokovne literature), kvaliteta oz. popularnost pisave Lile Prap ter vzorci nonsensne »poetike«. Delo Aksinje Kermauner je predstavljeno na podlagi strokovnega delovanja obravnavane ustvarjalke, ki je vseskozi povezana z vzgojo oseb s posebnimi potrebami; tako je razumljivo, da je tematika drugačnosti (npr. sprejemanja slepote) prevladujoča tudi v njenem literarnem ustvarjanju; tega interpretacija razdeli na več sklopov: informativna literatura, dramatika, kratka proza, pravljičica in fantastična pripoved ter resničnostni roman. V sklepu je poudarjena raznolikost ustvarjalkinega opusa ter njegova tematska inovativnost. Sklepno poglavje dela je namenjeno obsežnemu delu Janje Vidmar; na večplastnost njegove vsebinsko-slogovne podobe opozarja avtorica monografije že v uvodnem delu, temu pa sledi zelo izčrpen in pretanjen prikaz njenega pripovedništva – avanturistične realistične in fantastične pripovedi, socialno-psihološke povesti, grozljivke, kratke realistične proze ter socialno-psihološkega romana. Vsebinskim analizam osrednjih oz. najboljših del dodaja avtorica prepričljive vrednostne sodbe (besedila torej aktualizira in postavlja v družbeni kontekst), v sklepu pa posebej opozarja na najbolj značilne slogovne poteze del (npr. tehniko pripovedi, jezik) ter na recepcijske vidike analize tovrstne naslovniško dvojne – mladinske in že tudi nemladinske – književnosti.

Svojo oceno monografije lahko pozvzamem v naslednje ugotovitve oz. izpostavim le nekaj najbolj opaznih kvalitetskih metodoloških pristopov:

– pomembno je, da so v knjigi obravnavani predvsem sodobni avtorji oz. ustvarjalci, ki sooblikujejo sporočilni

- prostor mladinske književnosti »danes«;
- delo zelo jasno dokazuje, kako v sodobnem mladinskem pripovedništvu sobivajo in se dopolnjujejo različne, tudi nasprotujoče si »pisave«, ki izvirajo iz različnega pojmovanja podobe sodobnega otroka ali mladostnika ter funkcije mladinskega literarnega dela;
 - posebna vrednost monografije je tako njena informativnost (natančne bibliografije del, navajanje nagrad in dejavnosti avtorjev, izčrpnost virov) ter poglobljena interpretacijska zmožnost, ki predstavlja temeljne značilnosti avtorjevega opusa *kot celote*.

Igor Saksida

Univerza v Ljubljani
igor.saksida@guest.arnes.si

JANUSZ BAŃCZEROWSKI:
A VILÁG NYELVI KÉPE. A VILÁGKÉP MINT A VALÓSÁG METAKÉPE A NYELVBEN ÉS A NYELVHASZNÁLATBAN.

Budapest: Tinta Könyvkiadó.
Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 86, 2008, 355 pp.

The book under review, which appeared in the series of Language Study as volume 86, contains a number of articles devoted to various aspects of research in cognitive linguistics, linguistic semantics and human communication. The volume contains a preface, three chapters and an index of names. Each contribution in the chapters is provided with a list of bibliographical references,

but there is no collective bibliography at the end of the book, which would be extremely valuable.

Chapter one is entitled "Language as the subject of linguistics and its role in creating the image of the world in our mind" (pp. 17–151). The contributions in this introductory chapter cover a wide range of problems beginning with the nature of human language and its usage through the methodological status of modern linguistics, communications fragments, profilization and linguistic categorization to the scientific and cultural image of the world in language as components of an alternate reality. All of the articles in the chapter deal with human language and its various aspects in general. Their purpose is to prepare the conceptual ground. They are based on the belief that it is an advantage to have a broad map of the terrain sketched out before one considers its more specific features on a smaller scale, a general context in reference to which the detail makes sense. It is sometimes the case that people are introduced to detail without it being made clear what it is a detail of. Clearly, a general understanding of ideas is not sufficient; there needs to be closer scrutiny. But equally, close scrutiny can be myopic and meaningless unless it is related to the larger view. Indeed, it can be said that precondition for more particular enquiry is an awareness of what, in general, the particulars are about. The articles in the first chapter (especially the first seven, pp. 17–93) provide this large-scale view of different areas of language study. They reflect Bańczerowski's conviction that "there cannot exist any real knowledge or (human) capability separated from people themselves" (p. 17.). It is generally held that one can look at language as a sociological phenomenon or else